

04.10.2021

Asia/7

§ 715

V 6.10.2021, Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mittareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Käsittely

Esittelijä lisäsi esitykselle liitteeksi 3 henkilöstötoimikunnan lausunnon.

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen valmisteltavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalalla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin

EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä vaan kestävän kasvun mahdollistaminen. Helsingin ei tule käytännön politiikallaan houkutelaa sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta sekä osajien että matkailijoiden silmissä, koska se lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista maksetaan Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleet seksuaalirikoksista lähes 40% on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuuttajataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-raham lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muuttoliike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahantulijoiden integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (ja lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssäkäyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön.

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatuk-

seen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita. Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveystalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetotekijöistä.

Helsingin ei myöskään tule lisätä englanninkielisiä palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Helsingin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystalveluissa tai ope- tus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimapula johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustan- nuksiin Helsingissä.

Yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähi- luontoa ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että stra- tegian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seu- rataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnis- tumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttö- myysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä nii- den kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä pa- rempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärke- ää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös sel- vittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitu- misaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, ti- lanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupun-

04.10.2021

Asia/7

geissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Lisäys osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perustellultaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025_khs
- 2 Kaupunkistrategia muutokset näkyvissä
- 3 Henkilöstötoimikunnan_lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston ja lautakuntien strategiatyö

Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla seminaariin 12.–13.8.2021. Seminaarissa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia valtuustokauden 2021–2025 kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdaksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Valtuustoseminaarin aineisto koostui toimintaympäristöraportista ja esittelyistä.

Aineisto on julkaistu kaupungin internetsivuilla <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/kaupunginvaltuusto/valtuustoseminaari-elokuu-2021> .

Toimikautensa alussa uudet toimialalautakunnat järjestäytyivät perehdytys- ja strategiaseminaareihin, joissa keskusteltiin apulaispormestareiden johdolla kaupunkistrategian teemoista.

Pormestari on pyytänyt viranhaltijajohdolta arvioita ja näkemyksiä kaupunkistrategiassa 2021–2025 ratkaisua vaativista kysymyksistä. Pormestari on käynyt keskusteluja kaupunkistrategian sisällöstä pormestarikunnan ja valtuustoryhmien kanssa. Strategiakeskustelua on elokuussa käyty viikoittain kaupungin johtoryhmässä pormestarikunnan ja viranhaltijajohdon kesken.

Kuntastrategia kuntalaissa

Kuntalaissa (410/2015) säädetään kuntastrategiasta. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa valtuuston tulee myös määritellä, miten strategian toteutumista arvioidaan ja seurataan.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon (1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, (2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, (3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, (4) omistajapolitiikka, (5) henkilöstöpolitiikka, (6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä (7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain perustelujen mukaan tavoitteena on vähentää erillisten, sektorikohtaisten suunnitelmien tarvetta. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimintaympäristön analyysi

Tutkimustietoon, tilastoihin ja kaupungin palveluja kuvaavaan tietoon pohjautuva katsaus kaupungin nykytilaan ja arvioituihin muutoksiin on koottu toimintaympäristöanalyysiin.

Analyysi kattaa tiedollisesti kuntalain edellyttämät kuntastrategian sisältöalueet: asukkaiden hyvinvointi, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, osallistumismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Toimintaympäristöanalyysi on tehty kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä keväällä 2021.

Jatkuvasti ylläpidettävä Helsingin toimintaympäristöanalyysi on luetta-
vissa internetissä osoitteessa: <https://toimintaymparisto.hel.fi/>

Kaupunkistrategian toteutus ja seuranta

Kaupunkistrategian tavoitteet otetaan huomioon talousarvioehdotuksen 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 valmistelussa sekä valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä.

Keskushallinnon, toimialojen ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan.

Keskeisimmät strategian seurattavat tavoitteet muodostavat tärkeän lähtökohdan kaupungin toimialojen ja toimintojen tarkemmalle vuosittaiselle toiminnan ja tavoitteiden suunnittelulle.

Kaupunkistrategian tavoitteita seurataan laadullisilla ja numeerisilla mittareilla. Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus seuraavat keskeisiä tavoitteita määritellyissä seurantapisteissä: valtuustokauden puolivälissä ja lopussa. Lisäksi kaupunkistrategian keskeisiä onnistumisia, haasteita ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä ja osana talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään käynnistämään keskeiset kaupunkiyhteiset strategiset ohjelmat ja toimenpidekokonaisuudet.

Asian käsitteleminen kiireellisenä

Kuntalain 95 §:n 2 momentin mukaan, jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouksutsussa.

Asiaa ei ole mainittu valtuuston kokouksen 6.10. esityslistalla, joka on toimitettu sähköisesti kokouksutsun mukana 30.9.2021. Ottaen huomioon, että strategian käsittelyn aikatauluun on varauduttu jo keväällä 2021 merkitemällä suunniteltu aikataulu tiedoksi kaupunginhallituksessa on perusteltua, että asian käsittely kaupungin toimielimissä onnistuu esitetyllä tavalla. Asia on näin ollen kiireellinen.

Muutos pöydällepanon aikana

Esittelijä on pöydällepanon aikana tehnyt esitykseensä liitteestä 2 ilmevät muutokset.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025_khs
- 2 Kaupunkistrategia muutokset näkyvissä

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginvaltuuston seminaarin tallenne, elokuu 2021
- 2 Toimintaympäristöanalyysi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaikki kaupungin lautakunnat ja johtokunnat
Virastot ja liikelaitokset
Tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.10.2021

Asia/7

Kaupunginhallitus 30.09.2021 § 708

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

30.09.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi